

Ὁμιλία Μ. Πρωτοσυγκέλλου Θεοδώρου,
ἐπί τῇ παραμονῇ τῆς ἑορτῆς
τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου
(Ι. Μητροπολιτικός Ναός Χανίων, 20 Νοεμβρίου 2022)

«Εὐφροσύνης σήμερον ἡ οἰκουμένη, ἐπληρώθη ἅπασα ἐν τῇ εὐσήμενῃ ἑορτῇ, τῆς Θεοτόκου κραυγάζουσα· Αὕτη ὑπάρχει, σκηνή ἐπουράνιος» (Κοντάκιον τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου).

Σεβ. Μητροπολίτα Κυδωνίας καί Αποκορώνου κ. Δαμασκηνέ,

Εὐλαβέστατοι Πρεσβύτεροι καί Διάκονοι τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ,

Φιλέορτον ἐκκλησίασμα.

Προεορτάζομεν σήμερον τὴν ἐν τῷ Ναῷ εἴσοδον τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐδῶ, εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς ἑξακουστῆς πόλεως τῶν Χανίων. Ἡ εἴσοδος τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν Ναὸν ἀπετέλει μέγα προάγγελον, σημεῖον καὶ μάρτυρα ὅσων ἐπρόκειτο νὰ συμβοῦν, καθὼς κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἡ Μαριάμ εἰσηλθεν εἰς τὸν Ναὸν, παρεδόθη εἰς τὸν Ἀρχιερέα Ζαχαρίαν ὑπὸ τῶν γονέων τῆς, Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, καὶ ἀφιερῶθη ὀλοκληρωτικῶς εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Οἱ ὕμνοι τῆς σημερινῆς ἡμέρας χαρακτηρίζουν τὴν Θεοτόκον ὡς παλάτιον καὶ θρόνον τοῦ Θεοῦ, ὡς κλίνην καὶ ἐνδιαίτημα, ὡς κιβωτὸν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εἰσέλθῃ ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Δοξάζεται, τιμᾶται καὶ λαμπρύνεται αὕτη ἡ ἑορτή, καθὼς διὰ τῆς παρθένου, ἀγίας, ἀσπίλου καὶ ἀγνῆς Θεοτόκου πραγματοποιεῖται ἡ καταλλαγή καὶ ἡ συμφιλίωσις μεταξύ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ Θεοτόκος εἶναι ὁ καθαρῶτατος ναὸς τοῦ Σωτῆρος, εἶναι ὁ τόπος πού φανερώνει τὰ θαύματα τοῦ Θεοῦ πού ξεπερνοῦν τὴν λογικὴν, τὴν παχύτητα καὶ τὴν

μικρότητά μας, πού ἀποκαλύπτει τήν μή ἐκ τοῦ κόσμου τούτου λογικήν, πού σημειοῖ τήν ἄλλην ζωὴν καί καταδεικνύει ἕνα ἄλλον κόσμον, τόν πραγματικόν κόσμον, τόν κόσμον εἰς τόν ὁποῖον καλεῖται ἕκαστος ἐξ ἡμῶν νά ζήσει, τόν κόσμον τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἡ Θεοτόκος εἶναι ἡ πύλη εἰς τό μυστήριον τοῦ Θεοῦ καί ἡ ὁδός διὰ νά βιώσωμεν ὡς Ἐκκλησία τήν δόξαν του.

Κατά τήν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ Θεοτόκος ἐκοσμεῖτο μέ θαυμαστάς ἀρετάς καί ἐξαιρετικά χαρίσματα, σπάνια καί σπουδαῖα διὰ κάθε ἐποχήν, εἶχεν ὑπακοήν εἰς τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, σύνεσιν, ταπείνωσιν καί πραότητα, διὰ τοῦτο ἐπελέγη ὡς διάκονος τοῦ μυστηρίου τῆς σαρκώσεως τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο κατέστη καί κατωνομάσθη Θεοτόκος. Ἡ εἴσοδος καί ἡ παραμονή τῆς Θεοτόκου εἰς τόν Ναόν ἐνετάσσετο εἰς τό σχέδιον τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά προετοιμασθῇ, προκειμένου νά δεχθῇ τό «χαῖρε» τοῦ εὐαγγελιζομένου Ἀγγέλου, τό «χαῖρε» τῆς σκηνώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου εἰς τήν γῆν, τό «χαῖρε» τῆς σωτηρίας (Λκ. 1-24-38). Παραλλήλως, συνίστη σχέδιον τοῦ Θεοῦ, ὥστε νά διαφυλαχθῇ ἡ ἱερότης τοῦ προσώπου τῆς Παναγίας, τήν ὁποῖαν πιστοποιοῦν τόσον ἡ παρθενία της ὅσον καί ἡ ἀπόλυτος ὑπακοή της. Ἄς μή θεωρῶμεν τήν ἱερότητά της μόνον ὑπό τήν ὀπτικήν τῆς ἐναρέτου καί κατά τόν Νόμον τοῦ Θεοῦ ζωῆς της, ἀλλά κατ' ἐξοχήν ὑπό τήν ὀπτικήν τοῦ πρωτοκτίστου κάλλους τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ Παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, τοῦτέστιν ὑπό τό φῶς τῆς πλήρους ἀφοσιώσεως καί ὑπακοῆς εἰς τόν Δημιουργόν Πατέρα.

Ὁ ἅγιος Ταράσιος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τόν λόγον του διὰ τήν σημερινήν ἑορτήν πλέκει ἐγκώμιον εἰς τήν Κεχαριτωμένην Θεοτόκον, χαιροετίζων καί μακαρίζων αὐτήν ὡς:

εὐδοκίαν τοῦ Πατρός διὰ τῆς ὁποίας ἔφθασεν ἡ ἀληθινή γνῶσις τοῦ Θεοῦ εἰς ὅλον τόν κόσμον·

κατοικίαν τοῦ Θεοῦ, ἐξ ἧς προῆλθεν ὁ σαρκωμένος Λόγος·

διαμονήν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού δέν δύναται νά περιγραφῇ·

πολυθρύλητον θαῦμα τῶν Ἀγγέλων·
ἀγιωτέραν τῶν Χερουβείμ καί ἐνδοξοτέραν τῶν Σεραφεείμ·
πλατυτέραν τῶν οὐρανῶν·
λαμπροτέραν τοῦ ἡλίου καί φωτεινότεραν τῆς σελήνης·
λαμπρότητα τοῦ πλήθους τῶν ἄστρον·
ἐλαφράν νεφέλην πού ἔβρεξε τήν οὐράνιον βροχήν·
ἀστραπὴν πού μέ γλυκύτητα φωτίζει τά πρόσωπα τῶν πιστῶν·
πνευματικὴν βροντὴν πού ἤρεμα ἀκούεται εἰς τά αὐτιά τῶν ἀνθρώπων·
ἅγιον φύσημα πού ἐξηφάνισεν ἐκ τῆς γῆς τά πνεύματα τῆς κακίας·
σπουδαῖον κήρυγμα τῶν προφητῶν·
παγκόσμιον δόξαν τῶν Ἀποστόλων·
δοξασμένην ὁμολογίαν τῶν Μαρτύρων·
πολυῦμνητον δοξολογίαν τῶν Πατριαρχῶν·
ὑπέροχον στολίδι τῶν Ὁσίων·
ἀληθινὴν ἀπόλαυσιν τῶν Δικαίων·
πολυδόξαστον καύχημα τῶν παρθένων·
σταθερότητα τῶν βασιλέων·
μέγιστον λειτούργημα τῶν ἀρχιερέων·
σταθεράν καταφυγὴν τῶν ἀμαρτωλῶν·
σπουδαῖον κυβερνήτην τῶν πλεόντων·
ἀνόρθωσιν τῶν ἀμαρτανόντων·
δωρεάν θεραπείαν τῶν νοσοῦντων·
βεβαίαν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν·
ἀφορμὴν τῆς σωτηρίας τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων·
ἀνέκφραστον χαρὰν τοῦ κόσμου·
Βασίλισσαν τῆς εἰρήνης·
δόξαν τῶν μητέρων·
εὐρύχωρον τόπον τοῦ Θεοῦ Λόγου·
σταθερὸν στήριγμα τῶν γερόντων·

θείαν καθοδήγησιν τῶν νέων·

λαμπράν προστασίαν τῶν νηπίων·

μεσίτριαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ·

ἐπίκλησιν τῆς οἰκουμένης·

ἔνδοξον πανήγυριν τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς.

(Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως, *Λόγος εἰς τὰ Εἰσόδια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου*, PG 98, 1481-1500).

Εἶναι, ὅμως, πτωχός ὁ πεπερασμένος ἀνθρώπινος νοῦς, ὥστε νά ὁμιλήσῃ διά τήν Θεοτόκον, καί ἰσχνές οἱ ἀνθρώπινες δυνάμεις, ὥστε νά διηγηθοῦν τά μεγαλεῖα αὐτῆς· «τά μεγαλεῖα σου, Παρθένε, τίς διηγήσεται;», διερωτᾶται ὁ μελωδός. Ἰστάμεθα μόνον ἐνώπιον τῆς ἱερότητος καί τῆς ἀγιότητός της ὡς ταπεινοί δοῦλοι καί ἰκέται, παρακαλούμενοι καί δεόμενοι, ὑμνοῦντες καί δοξολογοῦντες ἐν ταπεινώσει καί εἰλικρινεῖ καρδίᾳ.

Εἰς τās ἡμέρας μας, ὅμως, ἡ ἐκκοσμικευμένη κοινωνία μας, μή κατανοοῦσα τό μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας διά τήν σωτηρίαν, ἀπεμπολεῖ τήν ἱερότητα τοῦ προσώπου ἐκάστου ὄντος καί τήν διαφύλαξιν αὐτῆς. Εἰδήσεις θλιβερῶν γε-γονότων βίας καί βασανισμοῦ ἀνθρωπίνων ψυχῶν ἀποτελοῦν, δυστυχῶς, τόν πυρῆνα τῆς καθημερινότητός μας. Καθημερινῶς ἀναγγέλλονται πάσης φύσεως κακοποιήσεις γυναικῶν, φαινόμενα ἐνδοοικογενειακῆς βίας, γυναικοκτονίαι, συμπεριφοραί πού καταδεικνύουν τήν κτηματοποίησιν καί τήν ἐκδουλοποίησιν τῆς γυναικείας φύσεως, ἔμφυλος βία καί ρατσισμός, ἐσχάτως εἰς τήν Οὐκρανίαν ἐξαναγκάζονται σωρηδόν συνάνθρωποί μας εἰς ἀναγκαστικήν προσφυγίαν, φτώχειαν, ἐξαθλίωσιν καί ὑποτέλειαν. Μάλιστα, ὅλα αὐτά συμβαίνουν ἀκόμη καί σέ παιδιά. Τίποτε ἐξ αὐτῶν δέν ἀνήκει εἰς τόν χριστιανισμόν, ἔστω καί ἂν πολλοί ἐκ τῶν θυτῶν ἐπιχειροῦν νά ἐνδυθοῦν τό προσωπεῖον τοῦ χριστιανοῦ, ὥστε νά παραπλανήσουν καί νά καθησυχάσουν, ἐπιτιθέμενοι ἢ πολεμοῦντες ἐν ἀγαθῇ δῆθεν συνειδήσει· πλανῶνται καί πλανοῦν, καταστρέφονται καί καταστρέφουν.

Ἡ Ἐκκλησία, τὸναντίον, τιμᾷ τὴν γυναῖκα, καθὼς κατέχει ἐξέχουσαν θέσιν καθ' ὅλην τὴν ἀνά τούς αἰῶνας ζωὴν καὶ ἱστορίαν της. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἐξαιρεῖ οὔτε ὑποβιβάζει τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ μεριμνᾷ δι' αὐτὴν καὶ κηρύσσει τὴν ἰσότητα καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ προσώπου της, καθὼς «διὰ γυναικός τά κρείττω», ὡς ἔφη ἡ ὕμνογράφος καὶ μοναχὴ Κασσιανή. Ἡ Ἐκκλησία ἴσταται στοργικῶς καὶ μετὰ ἀμειώτου ἐνδιαφέροντος πλησίον κάθε πασχούσης γυναικός μέσω τῆς ποιμαντικῆς συμβουλευτικῆς καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν προνοιακῶν δομῶν καὶ διακηρύσσει ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ὑπευθυνότητα πού πρέπει νὰ περιβάλλουν τὸ πρόσωπόν της. Δὲν ἐφησυχάζωμεν, ἀλλ' ἐνεργοῦμεν, δὲν λιποψυχοῦμεν, ἀλλ' ἐλπίζομεν.

Αὐτὸ εἶναι τὸ βίωμα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἱερότης τοῦ κάθε προσώπου καὶ ἡ πάση θυσίᾳ διαφύλαξις αὐτῆς. Ἄλλωστε, τὸ αὐτὸ διεκήρυξε καὶ ἡ Μήτηρ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν ἐν τῇ Μεγαλονήσῳ Κρήτῃ γενομένην Ἁγίαν καὶ Μεγάλῃν Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (2016), προνοία τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μας κ.κ. Βαρθολομαίου.

Αὐτὸ τὸ βίωμα ὀφείλομεν νὰ οικειοποιηθῶμεν καὶ νὰ τὸ θέσωμεν ὡς σταθμὴν ζωῆς, ὥστε νὰ ἀποτελεῖ τόσον μαρτυρίαν τοῦ χαρακτήρος τῆς Ἐκκλησίας ὅσον καὶ ἀνάχωμα μὴ χριστιανικῶν ἀρχῶν καὶ συμπεριφορῶν πού ἐγκληματοῦν κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς εἰς κάθε ἐποχὴν.

Τὸ λοιπόν, εὐχόμεθα ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος νὰ μεσιτεύῃ ἀφειδώλευτα εἰς τὸν θρόνον τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐσταθείας τοῦ σύμπαντος κόσμου, τῆς γαλήνης καὶ τῆς καταλλαγῆς μεταξύ ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπάντων τῶν λαῶν τῆς γῆς. Γένοιτο.